

El Safareig, una web entorn als infants i la natura

(<http://www.elsafareig.org>)

Els termes *tecnologia* i *natura* segueixen sonant antitètics per a la majoria de la gent. No obstant això, la Carme Cols i en Pitu Fernàndez han aconseguit ajuntar-los a *El Safareig*, una web on aquest matrimoni de mestres mostra els coneixements acumulats en més de trenta anys d'experiència entorn als infants i la natura.

Treballar amb flors, plantes i fruites, fer un jardí al pati de l'escola, experimentar amb el fang o fer descobertes amb bombolletes de sabó són algunes de les activitats amb l'aigua, la terra, la llum i l'aire que s'expliquen a la web. Són propostes senzilles i a l'abast de tothom dissenyades per portar a terme en qualsevol pati o espai d'una escola.



El Safareig pretén ser una finestra oberta a tota la comunitat educativa, on es poden trobar des d'activitats amb els quatre elements naturals fins a consells sobre el cultiu de plantes o receptes de cuina i, a més a més, diferents fòrums per a l'intercanvi d'informació i experiències sobre l'educació dels nens i les nenes en l'etapa infantil. Un espai a la xarxa pensat en principi per als mestres però que, amb més de 200 visites diàries, s'ha convertit en un punt de referència obligada per a tots aquells que volen seguir aprenent, gaudint i creixent al costat dels infants i l'educació mediambiental.

Un espai d'aprenentatge i intercanvi d'experiències

A *El Safareig* es presenten idees i recursos per al disseny d'activitats i la creació de situacions que els centres puguin adaptar a les seves necessitats elaborant les seves pròpies propostes formatives. Però, com està estructurada la web? Com a seccions establertes hi figuren:

- Els infants i la natura: tota una sèrie d'activitats i propostes entorn dels quatre elements, com ara una excursió sota la pluja, mirar l'arc de Sant Martí, tirar pedres als tolls, treballar amb flors, plantes i fruites...



"Crear situacions que són planificades prèviament perquè els petits puguin fer-se preguntes: Què és això? Què puc fer? Què passa quan...? Què passa si...? És a dir, que el contacte amb la natura ens permeti descobrir què esdevé important i significatiu per als infants, què els interessa i com poden desenvolupar la riquesa dels sentits", -expliquen la Carme i el Pitu.

- El Jardí: és una secció on es recull informació i consells per a la creació d'un jardí al pati de l'escola.
- Creativitat i plàstica: secció on es poden veure imatges i textos amb propostes per ambientar les aules d'una manera més natural i acollidora i a la vegada crear l'entorn on l'infant pugui desenvolupar la seva activitat.
- Receptes de cuina: espai on es recullen les receptes que fan arribar els mateixos visitants de la web i que moltes vegades acaben essent un pretext per poder-se conèixer entre ells.
- Per últim, hi ha una secció d'enllaços amb una selecció d'altres pàgines web amb temàtiques relacionades amb els continguts o els objectius d'*El Safareig*, i a més a més, en diferents apartats es presenta una secció de bibliografia amb un recull de publicacions interessants sobre el tema.

També hi ha un cercador sobre qüestions de la web o d'Internet. Només cal posar una paraula clau perquè ens ofereixi un llistat de llocs d'*El Safareig* on es parli del tema. A la pàgina inicial van apareixent notícies que es van renovant periòdicament, com ara l'aparició d'una pàgina web d'una escola bressol o imatges de celebracions populars, i s'incorporen les més interessants a les seccions fixes.

Fòrums oberts a tothom

A més de la formació, *El Safareig* pretén ésser també un espai per a l'intercanvi d'experiències i propostes entre els professors del cicle infantil, de les escoles i de tota la comunitat educativa en general. Per això, des d'un principi s'ha fomentat la participació a través de dues de les seccions més visitades, "Intercanvi d'experiències" i els fòrums.

La primera secció està formada per totes les idees i propostes que fan arribar les escoles i persones que volen compartir les seves experiències, havent recollit ja més de seixanta propostes d'una vintena d'escoles. A la segona s'hi accedeix per una icona que permet anar directament als fòrums de participació, que és el de més èxit el de preguntes i respostes. "Al principi, nosaltres interveníem més sovint, però de mica en mica els participants han anat assumint el protagonisme i ara, tot i que continuem intervenint-hi, ja té vida pròpia".



"Per tal d'eliminar la publicitat del fòrum i donar-li més agilitat, paguem uns cent euros a l'any a un servidor d'Internet en què els tenim ubicats", comenta en Pitu. "De totes maneres, entrem cada dia per respondre el que podem i per actualitzar la resta de la web. La majoria de la gent veu televisió a casa; nosaltres cada nit seiem davant de l'ordinador", afegeix la Carme.

Les carbasses com a gènesi

Tot va començar fa tres anys, amb una modesta web en la qual aquest matrimoni de mestres recollien una sèrie de propostes educatives sobre les carbasses a l'escola. Davant l'èxit de visites que van recollir, van decidir ampliar a poc a poc la web fins que en Pitu va aconseguir fa un any una llicència d'estudis del Departament d'Ensenyament que li va permetre perfeccionar els seus coneixements d'informàtica i millorar la web.



Les carbasses es van quedar com a secció monogràfica, però la resta de la web "s'havia quedat massa encartonada i s'havia de reestructurar tècnicament el projecte", assenyala en Pitu. Així, que van decidir partir de zero i la va reconstruir de nou amb l'ajuda dels programes que havia après, l'Adobe Photoshop, el Fireworks, el Dreamweaver i una mica de programació amb el Javascript. Actualment, la web està allotjada al servidor de la XTEC del Departament d'Ensenyament.

En Pitu, professional del Centre de Recursos Pedagògics, s'encarrega dels aspectes tècnics, mentre que la Carme, mestra a l'escola bressol municipal Edelweiss, de Cornellà, es dedica a desenvolupar nous continguts i a classificar per a la web el material gràfic: milers de fotografies realitzades per ambdós durant més de 20 anys d'activitat, recolzats per l'Associació de Mestres Rosa Sensat, formant els docents en la integració de la natura en l'educació infantil.

"La nostra activitat a *El Safareig* és del tot altruista i cedim gratuïtament tots els seus continguts a qui vulgui utilitzar-los en benefici de la comunitat educativa. Només demanem que facin constar la font de procedència" afirmen.

Col·laboracions de tot el món

Els dos objectius bàsics d'*El Safareig* són la formació i l'intercanvi d'experiències. I la veritat és que l'alt grau de participació, especialment en el segon objectiu, reflecteix l'èxit aconseguit pel primer. El seguiment de les propostes d'*El Safareig* ha servit per establir vincles col·laboratius amb altres projectes telemàtics de la comunitat educativa catalana i de la resta de l'Estat espanyol, raó per la qual s'ha hagut d'incloure una versió en castellà dels continguts més importants i un traductor automàtic per a la resta. També hi podem trobar, a més, altres col·laboracions amb espais web dedicats a l'atenció que es dona a la infància i l'educació mediambiental en altres països com ara Noruega, França o Finlàndia.



"Des d'*El Safareig* hem volgut potenciar un model educatiu de qualitat i una concepció oberta de l'escola com a institució en què mestres, infants, famílies i tothom que vulgui, aporti els seus coneixements i experiències en el desenvolupament d'un projecte educatiu, engrescador i amb identitat pròpia", expliquen la Carme i en Pitu. "Hem volgut aprofitar l'espai que ens ofereix Internet per divulgar una manera d'entendre l'educació infantil en què la natura i els nens i les nenes són els protagonistes".